

Småbarnspedagogikens

GlobeOpe!

Fart på internationaliseringen

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Redaktör: Ulla Härmä
Översättning: Heidi Granqvist
Layout: Satu Salmivalli
Tryckeri: Libris, 1000, 2/2017, 1:a upplagan
Utbildningsstyrelsen
2017: 1B

Internationalisering

nära och fjärran

Hur hör internationalisering ihop med småbarnspedagogik? Småbarnspedagogik är en helhet som består av barnets uppfostran, undervisning och vård, med fokus på pedagogiken. Målet är att stödja barnets tillväxt, utveckling och lärande samt främja välbefinnande. Tänk om du också skulle kombinera internationalisering med det egna pedagogiska arbetet?

Internationella projekt kan genomföras vid det egna daghemmet eller i en annan småbarnspedagogisk miljö, eller man kan delta i olika projekt tillsammans med andra länder. Finansiering för projekten kan ansökas till exempel från EU-programmet Erasmus+.

Men för att uppleva internationalisering behöver man inte vara med i europeiska projekt som kräver finansiering. Internationalisering som är lättillgänglig kallas hem- eller närinternationalisering. Du kan själv bestämma om du börjar med små steg eller tar ett stort skutt framåt.

Du kan plocka intressanta och viktiga punkter för främjande och sporrande av internationalisering

ur Grunderna för planen för småbarnspedagogik. Barnen växer upp i en kulturellt, språkligt och attitydmässigt mångfasetterad värld. Sociala och interaktiva färdigheter samt kulturell kompetens blir allt viktigare. Barn uppmuntras att bekanta sig med andra människor, språk och kulturer. Färdigheterna omfattar förmågan att lyssna, känna igen och förstå olika åsikter samt att reflektera över sina egna värderingar och attityder.

Personalen fungerar som exempel för barnen i att bemöta olika människor samt mångfalden av språk, kulturer och åsikter på ett positivt sätt. Den här broschyren är avsedd för professionella inom småbarnspedagogik, som är intresserade av att genomföra internationella projekt och aktiviteter vid sina egna daghem och i andra småbarnspedagogiska miljöer. Internationella kontakter och samarbete inom olika utvecklingsprojekt är en utmärkt möjlighet för den småbarnspedagogiska personalen att utveckla sin egen kompetens och lära sig något nytt.

Svindlande steg och språng mot det internationella!

Vägar till internationalisering

Erasmus+

Fortbildningsprojekt (KA1):

1–2-åriga mobilitetsprojekt ökar kompetensen bland småbarnspedagogikens aktörer och personal och förstärker den europeiska dimensionen. Det kan ingå flera lärandeperioder utomlands i ett projekt. Om du till exempel arbetar vid ett daghem, kan du åka till ett annat land för att bekanta dig med daghemsverksamheten och förskoleundervisningen där och utveckla dina egna kunskaper. Periodernas längd är 2 dagar–2 månader.

Strategiska partnerskapsprojekt (KA2):

1–3-åriga europeiska partnerskapsprojekt utvecklar småbarnspedagogiken och berikar arbetet inom de deltagande organisationerna. Projekten arbetar kring ett gemensamt avtalat tema. Projektparterna kan vara olika aktörer inom småbarnspedagogiken: daghem, skolor, universitet, företag, organisationer och föreningar.

eTwinning är en elektronisk europeisk lärmiljö som ger aktörer inom småbarnspedagogik en möjlighet och plats att ha kontakt med varandra, samarbeta, utveckla projekt och dela god praxis.

Övriga internationaliseringsvägar är bland annat Nordplus Junior och School Education Gateway.

Nordplus Junior: programmet stöder elev- och lärarutbyte samt samarbete mellan daghem och skolor i Norden och Baltikum.

Nordplus Nordiska Språk: programmet har som mål att förstärka språkförståelsen samt öka intresset för nordiska språk, kulturer och levnadsförhållanden.

Nordplus Horisontal: programmet möjliggör gränsöverskridande samarbete mellan olika skolnivåer och sektorer.

School Education Gateway: portalen hjälper personer som arbetar inom småbarnspedagogik att hitta lämpliga fortbildningsmöjligheter, information om nätkurser och kurser som arrangeras på olika håll i Europa samt om europeiska samarbetspartner. Därtill innehåller portalen aktuellt undervisningsmaterial.

Erasmus i skolorna: programmet sammanför finländska daghem och skolor och utländska studerande vid finländska högskolor – studerande kommer till daghemmet för att undervisa i sitt studieämne eller berätta om sitt hemland och sin kultur. Samtidigt bekantar sig studerande med de finländska daghemmens och skolornas vardag.

Projekten tar tid och kräver mycket av oss, men det är de värda: projekten ger mer än vad man ens kan föreställa sig i förväg.”

Susanna Velama,
daghemmet Kenttökadun päiväkoti

Erfarenheter från småbarnspedagogiska

Projekten ger möjlighet att utveckla småbarnspedagogikens centrala områden. Arbetet byggs upp kring ett gemensamt tema som intresserar alla. Partnergruppen bestämmer själv sitt tema och dess avgränsning. Fantasien får flöda fritt!

Men verksamheten måste ändå bestå av målinriktat utvecklingsarbete som utgår från lokala, nationella (t.ex. Grunderna för planen för småbarnspedagogik) och europeiska utbildningsstrategier. Projekten stöder de deltagande enheternas plan för småbarnspedagogik.

Öppen spridning av materialet som projektet framställer hjälper andra att planera och utveckla sin verksamhet. Planeringen av spridningsåtgärderna är en viktig del av alla projekt. Fundera ända från början hur ni tänker sprida information om ert projekt!

Projektens mål är att utveckla, överföra och ta i bruk nya metoder inom småbarnspedagogiken. Delta också du!

Fortbildningsprojekt KA1

Barnorienterade metoder och utnyttjande av IKT-utrustning. "Projektets syfte var att öka personalens kunskaper i informations- och kommunikationsteknologi för att utveckla systematisk, barnorienterad multilitteracitet och mediefostran enligt den nya planen för småbarnspedagogik. Inom ramen för projektet lärde vi oss bl.a. att använda iPads, dokumentkameror, digitala kameror och verktyg för medielek. Projektet gjorde det möjligt för barnen att använda utrustningen för kreativ produktion. Den elektroniska kommunikationen och informationen mellan föräldrar och personal förstärktes. Internationaliseringen har gett vårt daghem mycket. En kurs i Grekland gav nya innovativa idéer, samtidigt som den bekräftade våra egna kunskaper och vår pedagogik."

Krista Kurki, daghemmet Nissnikun päiväkoti

Fortbildningsprojekt KA 1-konsortieprojekt

Projektet Tillsammans – Yhdessä! Främjande av mobilitet och internationalisering vid sju daghem i Åbo. "Många tvekar inför att ansöka och genomföra mobilitetsprojekt: man är rädd för byråkratin och osäker på om de egna kunskaperna räcker till. Mobilitet genom ett konsortium är ett enkelt första

projekt

steg inom internationalisering. Målet är att skapa färdigheter för internationell verksamhet för enheter som inte har tidigare internationella erfarenheter. Det yttersta syftet är att utveckla internationell pedagogik och skapa kontakter för småbarnspedagogiken. Samtidigt fördjupas deltagarnas pedagogiska förståelse av småbarnspedagogikens mångsidighet och de får nya perspektiv på sitt arbete”

Hanna Karlsson, svenska småbarnspedagogiken i Åbo

Partnerskapsprojekt KA2

FairKIT-projektet med temat små barns mediefostran och förebyggande av mobbning. ”Projektet har gett oss en hel massa kontakter till fem europeiska länder. Kontakterna uppstod genom programmet eTwinning. Vi fick från första parkett inblickar i varje lands småbarnspedagogik och skolsystem. Vi har utbytt god praxis och fått inspirerande tips av varandra för det dagliga arbetet. Projektet har gett det egna arbetet en frisk fläkt och nya idéer. Projektets genomförande ingår i planen för småbarnspedagogik, det vill säga att projektplanen förstärker stadens och vår enhets plan för småbarnspedagogik och förskoleundervisning.” **Susanna Velama, daghemmet Kenttäkadun päiväkoti**

Konsortium: konsortieansökan görs av utbildningsarrangören (oftast kommunen) för minst två specifika daghem i området. Konsortiets koordinatör administrerar budgeten, sammanställer slutrapporten och koordinerar aktiviteterna så att projektets mål uppnås och dess effekter maximeras.

Utbildningsarrangören kan inte vara avsändande part i mobilitetsprojekt, men exempelvis ett daghem kan vara det.

Partnerskapsprojekt KA2

The Rise!-projektet för att främja rätten till utbildning och livsmöjligheter för barn i åldern 1–12 år. "Projektet består av sex partnerorganisationer. Vi utforskar bästa pedagogiska praxis under de första åren av barnets liv, eftersom utbildningsmässiga rättigheter och livsmöjligheter är nycklar till senare effektivt lärande. Vi försöker förbättra barnens övergång från förskolan till lågstadiet och högstadiet och skapa en positivare lärandeattityd bland såväl personal, elever som föräldrar."

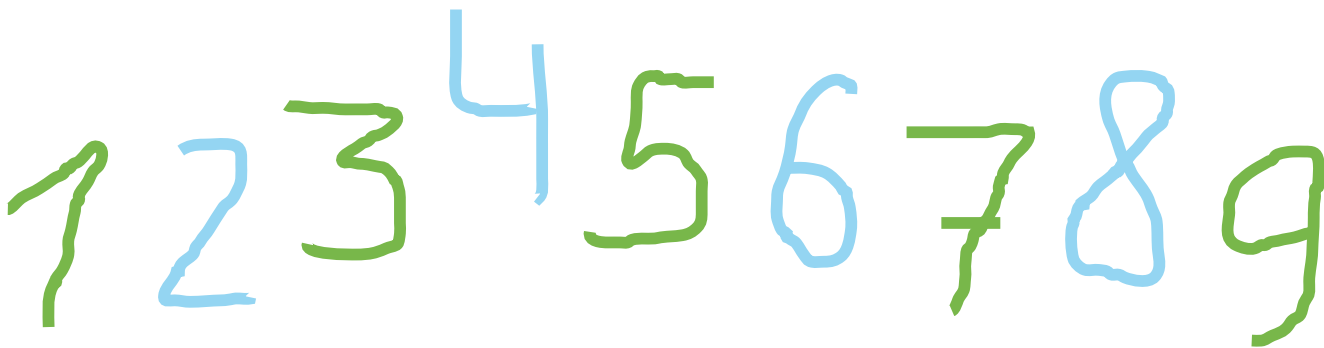
Marja-Terttu Puurila, Kindergarten Mukulax co

Nordplus Horisontal

Nordic sounds: Projektet Inspiration for music and dance education from the Nordic countries.

"Projektet har som syfte att samla traditionell musik, dans, sånger, spel, rim och vaggvisor. Målet är att upprätthålla kulturerna i Island, Finland, Norge, Sverige, Danmark, Färöarna, Grönland och Sameland, att presentera dem för de övriga deltagarländerna och att utveckla nya, kreativa arbetssätt. Projektet är en samnordiska satsning för musikpedagogik. Det är viktigt och värdefullt att fördjupa förståelsen av olika kulturer med hjälp av traditionella pärlor. Ett mål är också att producera material för det växande intresset för nordisk kultur, en e-bok om ämnet publiceras 2017."

Elisa Seppänen, konstdaghemmet Konsti och Soili Perkiö, JaSeSoi ry

Nätverkande och givande diskussioner med andra pedagoger från olika håll i Europa gav nya perspektiv på lärandebegreppet och pedagogiken.” Krista Kurki

De första internationella st *kan tas nära de*

Tänk om jag kunde internationaliseras vid mitt eget daghem, det skulle ju vara hem- eller närinternationalisering! Närinternationalisering innebär att man skaffar sig internationella erfarenheter och bekantar sig med främmande kulturer i sitt hemland. Man behöver faktiskt inte alltid resa bort från Finland för att få internationell erfarenhet, och alltid behöver man inte planera ett projekt som kräver finansiering.

Närinternationalisera ditt eget daghem eller någon annan småbarnspedagogisk miljö:

- internationalisering kan utnyttjas i det egna daghemmets eller andra småbarnspedagogiska lokaler och närmiljöer
- internationaliseringen blir vardagligare och samtidigt ökar den interkulturella förståelsen och globala medvetenheten
- det finns många metoder för närinternationalisering som ger barnen likvärdiga möjligheter till internationalisering; barnens socioekonomiska bakgrund eller ekonomiska situation påverkar inte möjligheterna
- internationalisering kan öppna ögonen för alternativa sätt att tolka och genomföra grunderna för den småbarnspedagogiska planen och internationalisering som en del av den

Lyckad internationalisering utvecklar attityderna och verksamheten och har en positiv inverkan på barnens liv.”

Hanna Karlsson

egen n egna arbetsmiljön

- i olika organisationer, nätverk och projekt finns det både experter och material som kan utnyttjas för planeringen och genomförandet av småbarnspedagogikens internationalisering

- bjud in gäster från olika länders ambassader till daghemmet

- använd sociala medier för att skapa gemensamma lärandeupplevelser med aktörer i andra länder och lär er nya verksamhets sätt. Samtidigt knyter ni nya vänskapsband

- bekantar er med den egna verksamhetsmiljöns språkliga och kulturella mångfald. Vem kommer varifrån, vilka högtider firas i olika länder, vilka alla språk talas det hos oss?

- eTwinning är ett enkelt sätt för internationalisering på hemmaplan

10 steg till internationalisering

1

Fundera över målen med ditt projekt och hur det hänger ihop med strategierna i din verksamhetsmiljö och planen för småbarnspedagogik

2

Delta i nätutbildningar och infomöten om Erasmus+

3

Utnyttja dina tidigare internationella kontakter samt nätverk inom Erasmus+ för att hitta samarbetsparter

6

Engagera kollegerna!
Delta i utvecklingen av din arbetsplats

7

Du kan också delta i ett projekt vid t.ex. ett annat daghem eller en skola

4

Utred i god tid alla penningfrågor och det ekonomiska ansvaret

5

Ta med barnen och föräldrarna i planeringen så att de kan upptäcka och lära sig nya saker

10

Nordiskt samarbete: Danmark, Estland, Finland, Island, Lettland, Litauen, Norge, Sverige, Åland, Färöarna och Grönland.
Programmet Nordiska språk: därtill det samiska språkområdet

8

Internationalisering kan också vara närinternationalisering

9

**Erasmus+-program-
länderna:** EU-länderna + Norge, Island, Liechtenstein, Turkiet & Makedonien

Kontakta oss och fråga mer!

www.oph.fi/startsidan

www.cimo.fi/tjanster/cimos_tjanster_sektorsvis/allmanbildande_utbildning

www.cimo.fi/program/nordplus_och_ovriga_nordiska_program

www.nordplusonline.org

www.etwinning.net och http://etwinning_skolsamarbete_i_europa

www.erasmuskouluissa.fi

www.schooleducationgateway.eu

Vi har kunnat jämföra och diskutera fördelar och nackdelar inom småbarnspedagogiken i varje land. Helt toppen!”

Susanna Velama

”Kukkuu – peekaboo – kucku – kuckuck – kakukk - cu cu!
Vilka andra barnlekar vill ni lära er på olika språk?””

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Utbildningsstyrelsen
PB 380 (Hagnäskajen 6), 00531 Helsingfors
Tfn växel +358 (0)295 331 000